

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

o overení riadnej individuálnej účtovnej závierky
k 31. 12. 2023

PREŠOVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
IČO: 37 870 475

Prešov, marec 2024

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

pre štatutárny orgán a zastupiteľstvo
Prešovského samosprávneho kraja

I. Správa z auditu účtovnej závierky

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Prešovského samosprávneho kraja so sídlom: Námestie mieru 2, 080 01 Prešov (ďalej len „účtovná jednotka“), ktorá obsahuje súvahu k 31. decembru 2023, výkaz ziskov a strát za rok končiaci sa k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie účtovnej jednotky k 31. decembru 2023 a výsledku jeho hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme vykonali podľa medzinárodných audítorských štandardov (International Standards on Auditing, ISA). Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov je uvedená v odseku Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky. Od Prešovského samosprávneho kraja sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky, vrátane Etického kódexu audítora, relevantných pre náš audit účtovnej závierky a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že audítorské dôkazy, ktoré sme získali, poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Kľúčové záležitosti auditu

Kľúčové záležitosti auditu sú záležitosti, ktoré sú podľa nášho odborného posúdenia v audite účtovnej závierky za bežné obdobie najzávažnejšie. Týmito záležitosťami sme sa zaoberali v súvislosti s auditom účtovnej závierky ako celku a pri formulovaní nášho názoru na ňu, ale neposkytujeme na ne samostatný názor.

Pri plánovaní auditu, resp. v priebehu auditu, sme identifikovali nasledujúce najzávažnejšie riziká a ďalej uvádzame našu reakciu na tieto riziká.

Ocenenie prírastkov majetku a systém ich financovania

Účtovná jednotka vykazuje na riadku 02 súvahy neobežný majetok v netto hodnote vo výške 111 mil. EUR, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o cca 74 mil. EUR. Časť prírastkov tohto majetku bola financovaná z dotácií zo ŠR, EÚ aj iných subjektov mimo verejnej správy a účtovná jednotka vykazuje v tejto súvislosti na riadku 182 súvahy výnosy budúcich období z týchto dotácií vo výške cca 88 mil. EUR. Transfery na obstaranie dlhodobého majetku sa rozpúšťajú do výnosov v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov, zostatkových cien a opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku, na obstaranie ktorého bol transfer poskytnutý, od doby zaradenia tohto majetku do užívania. Účtovná jednotka vykazuje v sledovanom roku rozpustenie týchto transferov do výnosov na riadkoch 128, 130 a 132 výkazu ziskov a strát vo výške 0,8 mil. EUR. Existuje riziko nesprávneho zúčtovania kapitálových transferov do výnosov.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Testovanie prírastkov majetku, nákladov z odpisovania tohto majetku a súvisiacich výnosov zo zúčtovania dotácií.

Transfery z rozpočtu VÚC a ich zúčtovanie

Účtovná jednotka vykazuje na riadku 043 súvahy transfery majetku zo svojho rozpočtu na iné subjekty verejnej správy vo výške 318 mil. EUR, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o cca 29 mil. EUR. Výška pohľadávok z týchto transferov prevedených do správy iným subjektom predstavuje 63 % z celkovej netto hodnoty majetku účtovnej jednotky a náklady na transfery predstavujú 88 % celkových nákladov účtovnej jednotky. Existuje riziko adekvátneho spravovania tohto majetku a zúčtovania poskytnutých transferov.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Testovanie transferov, ich zúčtovania a vykazovania súvisiacich transakcií a zostatkov u poskytovateľa a prijímateľa transferov.

Ocenenie nedokončených investícií dlhodobého hmotného majetku

Účtovná jednotka vykazuje na riadku 022 súvahy nedokončené investície do dlhodobého hmotného majetku v brutto hodnote vo výške 34,6 mil. EUR, ku ktorým neodhaduje ich znehodnotenie. Nezaradené investície sú kumulované aj z minulých rokov a účtovná jednotka vyvíja snahu o dokončenie týchto investícií. Napriek tomu však existuje riziko, že účtovná jednotka bude nútená časť týchto investícií zahrnúť do zmarených investícií.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Testovanie zostatkov a ocenenia nezaradených investícií a ich analýza podľa rokov s identifikáciou potrebných úprav ich ocenenia prostredníctvom opravných položiek, ak

existuje opodstatnený predpoklad zníženia hodnoty majetku pod jeho účtovnú hodnotu, prípadne zváženie možnosti ich odpísania ako zmarených investícií.

Znehodnotenie finančných investícií

Účtovná jednotka vykazuje v súvahe na riadkoch 024 až 032 dlhodobý finančný majetok v obstarávacej cene vo výške 30,1 mil. EUR, a to podielové cenné papiere a podiely v spoločnostiach s podstatným vplyvom do obchodných spoločností. K finančným investíciám vytvorila účtovná jednotka z titulu očakávaného rizika ich znehodnotenia opravné položky v celkovej výške 20,9 mil. EUR a netto účtovná hodnota dlhodobého finančného majetku takto predstavuje výšku 9,2 mil. EUR a je bližšie popísaná v poznámkach účtovnej závierky. Z uvedených finančných investícií je najvyššou investíciou nepeňažný vklad do spoločnosti Prešovské zdravotníctvo, a.s., s vykazovanou obstarávacou cenou tejto investície vo výške cca 30 mil. EUR s odhadom znehodnotenia tejto investície vo výške 20,9 mil. EUR.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Testovanie bonity finančných investícií v záujme eliminácie rizík ich znehodnotenia a súvisiace odporúčania účtovnej jednotke. Z dôvodu výrazného znehodnotenia finančných investícií je nevyhnutné prehodnotiť majetkové účasti v spoločnostiach, v ktorých účtovná jednotka nedisponuje väčšinou hlasovacích práv a v prípade nemožnosti efektívneho uplatňovania verejného záujmu zväziť ďalšie možnosti súvisiace s týmito majetkovými účasťami. Súčasne je potrebné zabezpečiť systematické sledovanie vývoja vlastného imania a ďalších relevantných ukazovateľov spoločností s majetkovou účasťou kraja a v prípade identifikovania nepriaznivého vývoja včas prijať príslušné opatrenia.

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je podmienkou čerpania a používania návratných zdrojov financovania, vrátane úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zmeniek, komunálnych obligácií a dodávateľských úverov. Celková suma dlhu nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma ročných splátok nesmie prekročiť 25 % upravených skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Overenie podmienok čerpania a používania návratných zdrojov financovania v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Celkový dlh ako aj suma jeho splátok je v účtovnej jednotke výrazne pod stanoveným limitom, čo vytvára vhodné podmienky pre plynulé pokračovanie v činnosti a likviditu účtovnej jednotky.

Úplnosť a ocenenie odhadov manažmentu

Účtovná jednotka vykazuje v súvahe na riadku 127 rezervy na súdne spory a zamestnanecké požitky vo výške 2 313 tis. EUR, z toho rezervy na súdne spory predstavujú čiastku 2 243 tis. EUR a ich štruktúra je bližšie popísaná na strane 16 a 17 poznámok účtovnej závierky.

- Reakcia audítora na uvedené riziko okrem iného zahŕňala:

Posúdenie metód účtovnej jednotky použitých pri stanovení odhadov a ich vykázania v účtovnej závierke a odporúčanie využiť pri tvorbe rezervy na zamestnanecké požitky kvalifikovaný odhad expertov s použitím poistno-matematických metód a vnútornej smernice k tvorbe týchto rezerv.

Zdôraznenie skutočností

Upozorňujeme na informácie na strane 32 v poznámkach účtovnej závierky v časti Informácie o skutočnostiach, ktoré nastali po dni, ku ktorému sa zostavuje závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky, kde sa opisuje vplyv rizikových faktorov pre schopnosť plynulého pokračovania v činnosti účtovnej jednotky. Destabilizáciu ekonomickej situácie v Európe a na celom svete vyvolala najmä invázia Ruskej federácie na Ukrajinu dňa 24.02.2022, spojená s humanitárnou katastrofou, energetickou krízou a prudko rastúcou infláciou. Účtovná jednotka prehodnotila vplyv týchto udalostí a konštatuje, že nepredpokladá, že tieto skutočnosti ovplyvnia nepretržité pokračovanie účtovnej jednotky v činnosti.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených spravovaním za účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie tejto účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa zákona o účtovníctve a za tie interné kontroly, ktoré považuje za potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za zhodnotenie schopnosti účtovnej jednotky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve.

Štatutárny orgán je ďalej zodpovedný za dodržiavanie povinností podľa Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“).

Osoby poverené spravovaním sú zodpovedné za dohľad nad procesom finančného výkazníctva účtovnej jednotky.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, vrátane názoru. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu uskutočneného podľa medzinárodných audítorských štandardov, počas celého auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachováваме profesionálny skepticizmus. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnosti účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu je vyššie ako toto riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídienie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol účtovnej jednotky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a uvedenie s nimi súvisiacich informácií, uskutočnené štatutárnym orgánom.
- Robíme záver o tom, či štatutárny orgán vhodne v účtovníctve používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybníť schopnosť účtovnej jednotky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

Osobám povereným spravovaním tiež poskytujeme vyhlásenie o tom, že sme splnili príslušné požiadavky týkajúce sa nezávislosti, a komunikujeme s nimi o všetkých vzťahoch a iných skutočnostiach, pri ktorých sa možno opodstatnene domnievať, že majú vplyv na našu nezávislosť, ako aj o prípadných súvisiacich ochranných opatreniach. Zo skutočností komunikovaných osobám povereným spravovaním určíme tie, ktoré mali najväčší význam pri audite účtovnej závierky bežného obdobia, a preto sú kľúčovými záležitosťami auditu.

Tieto záležitosti opíšeme v našej správe audítora, ak zákon alebo iný právny predpis ich zverejnenie nevyklučuje, alebo ak v mimoriadne zriedkavých prípadoch nerozhodneme, že určitá záležitosť by sa v našej správe uviesť nemala, pretože možno odôvodnene očakávať, že nepriaznivé dôsledky jej uvedenia by prevážili nad verejným prospechom z jej uvedenia.

II. Správy k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

II.1 Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za informácie uvedené vo výročnej správe, zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve. Náš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky je našou zodpovednosťou oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a posúdenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s auditovanou účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii. Účtovná jednotka zostavuje konsolidovanú výročnú správu.

Keď získame konsolidovanú výročnú správu, posúdime, či konsolidovaná výročná správa účtovnej jednotky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve, a na základe prác vykonaných počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky, vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené v konsolidovanej výročnej správe sú v súlade s konsolidovanou účtovnou závierkou za daný rok,
- konsolidovaná výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávnosti v konsolidovanej výročnej správe na základe našich poznatkov o účtovnej jednotke a situácii v nej, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

II.2 Správa z overenia dodržiavania povinností účtovnej jednotky podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách

Na základe overenia dodržiavania povinností podľa požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatujeme, že účtovná jednotka konala v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.

III. Ďalšie požiadavky na obsah správy audítora v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu

Vymenovanie a schválenie audítora

Za štatutárneho audítora sme boli vymenovaní na základe zmluvy o poskytnutí audítorských služieb zo dňa 31. júla 2023. Celkové neprerušené obdobie našej zákazky, vrátane predchádzajúcich obnovení zákazky (predĺžení obdobia, na ktoré sme boli pôvodne vymenovaní) a našich opätovných vymenovaní za štatutárnych audítorov, predstavuje 5 rokov.

Konzistentnosť s dodatočnou správou pre Výbor pre audit

Náš názor audítora vyjadrený v tejto správe je konzistentný s dodatočnou správou vypracovanou pre Výbor pre audit účtovnej jednotky, ktorú sme vydali v ten istý deň ako je dátum vydania tejto správy.

Neaudítorské služby

Audítormi neboli poskytované zakázané neaudítorské služby uvedené v článku 5 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a pri výkone auditu sme zostali nezávislí od účtovnej jednotky.

Okrem služieb štatutárneho auditu a služieb zverejnených v účtovnej závierke sme účtovnej jednotke a organizáciám, v ktorých má účtovná jednotka rozhodujúci vplyv, neposkytli žiadne iné služby.

V Prešove, 26. 03. 2024

ACCEPT AUDIT & CONSULTING, s.r.o.
Baštová 38, 080 01 Prešov
licencia SKAU č. 000124
OR OS Prešov, vl. č. 2365/P

Zodpovedný audítor:
Ing. Ivan Bošela, PhD., CA
licencia SKAU č. 161